

Vrijwilligerswerk

Checklist

Waar moet je als organisatie rekening mee houden als je van plan bent om een vrijwilliger vrijwilligerswerk te laten uitvoeren? Waar moet je als vrijwilliger rekening mee houden als je wilt vrijwilligen? We zetten de belangrijkste stappen op een rij.

Stap 1: Mag de organisatie vrijwilligers inschakelen?

De organisatie kan aan de slag met vrijwilligers als ze een van de volgende vormen aanneemt:

- ✓ Elke feitelijke vereniging (waar minstens 2 mensen de feitelijke organisatie ondersteunen);
- ✓ Vzw's, ivzw's, stichtingen, openbare besturen.

Stap 2: Mag de kandidaat-vrijwilliger vrijwilligerswerk verrichten?

In principe is iedereen welkom om vrijwilligerswerk uit te oefenen. Al zijn er wel een aantal voorwaarden, gelinkt aan leeftijd, nationaliteit en inkomenssituatie:

- ✓ **Leeftijd:** kinderen en jongeren mogen pas aan vrijwilligerswerk beginnen als ze 15 jaar zijn en de eerste 2 opleidingsjaren van het secundair hebben afgerond;
- ✓ **Nationaliteit:** alle mensen uit de Europese Unie, mensen met een geldige verblijfsvergunning en bepaalde asielzoekers mogen zich inschakelen voor het vrijwilligerswerk;
- ✓ **Inkomsten:** Bepaalde categorieën van mensen met een vervangingsinkomen moeten voorafgaand de instelling/organisatie inlichten/toestemming vragen om vrijwilligerswerk te mogen doen:
 - Wie een uitkering ontvangt van de RVA moet het vrijwilligerwerk melden. Het gaat om de volledige uitkeringsrechtige werklozen, deeltijdse werklozen, tijdelijke werklozen. Als het gaat om vrijwilligerswerk voor een organisatie gebeurt de aangifte via het [formulier C45B](#).
 - Wie een leefloon ontvangt, moeten dit melden aan het OCMW.
 - Wie een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt, moet toestemming vragen.

Stap 3: Gaat het om vrijwilligerswerk?

Nu dat we weten wie er vrijwilligerswerk mag aanbieden en wie zich mag inschakelen als vrijwilliger, is het van belang om te weten *waarvoor* je een vrijwilliger mag vragen.

Het moet gaan om taken die:

- ✓ Onbezoldigd en onverplicht worden verricht;
- ✓ Worden verricht ten behoeve van één of meer personen (die niet degenen zijn die de activiteit verrichten), van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;
- ✓ Ingericht worden door een organisatie buiten het familie- of privéverband van wie die de taak uitvoert;
- ✓ Niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie worden verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling.

Stap 4: Welke administratieve formaliteiten moet de organisatie verplicht opvolgen?

De organisatie heeft een **informatie-** en **verzekerings**plicht. De informatieplicht houdt in dat de organisatie de vrijwilliger moet informeren over:

- ✓ het doel van de organisatie;
- ✓ het soort organisatie;
- ✓ de verzekeringen;
- ✓ de kosten die ze terugbetaalt;
- ✓ of de vrijwilliger al dan niet gebonden is door een geheimhoudingsplicht.

De verzekeringsplicht houdt in dat de organisatie de vrijwilliger moet verzekeren tegen de burgerlijke aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door vrijwilligers.

Tot slot moet de organisatie een “nominatieve lijst” bijhouden, waarin per kalenderjaar voor elke vrijwilliger de toegekende kostenvergoedingen worden vermeld. Deze lijst moet je kunnen voorleggen aan de Inspectie van de RSZ.

Stap 5: Wat voor vergoedingen bestaan er?

Zie ook de tool [Handleiding en schema's aanwerving kunstenaars en cultuurwerkers](#).

Je kan vrijwilligers een onkostenvergoeding aanbieden. Maar voordat je een vrijwilliger vergoedt voor vrijwilligerswerk is het goed om rekening te houden met volgende punten:

- ✓ Een kostenvergoeding is geen basisrecht, de organisatie bepaalt of ze kosten vergoedt of niet.
- ✓ Als organisatie respecteer je wat de Vrijwilligerswet voorschrijft op het vlak van onkostenvergoedingen.
- ✓ Een kostenvergoeding is geen prestatievergoeding, beloning of betaling!
- ✓ Een kostenvergoeding is geen inkomen. Er is dus geen sprake van belastingen of RSZ-bijdragen. Stel ook geen fiscale fiches op voor de vrijwilligers. Een onkostenvergoeding wordt enkel belast wanneer je de maximale bedragen overschrijdt.

Bron: VSVW

Er bestaan verschillende onkostenvergoedingen: een forfait, een verhoogd forfait, een reële kostenvergoeding, een kilometervergoeding en occasionele geschenken. Voor de actuele bedragen verwijzen we door naar de [FOD Financiën](#).

Meer informatie

Voor meer informatie over vrijwilligerswerk of als je een vacature online wenst te plaatsen, bezoek de volgende paginas:

- ✓ [VlaamsSteunpunt vrijwilligerswerk](#)
- ✓ [Cultuurloket](#)
- ✓ RVA: [Mag je een vrijwillige activiteit verrichten voor een privépersoon of een organisatie?](#)